

Приложение 35
к приказу Министра образования
и науки Республики Казахстан
от «5» февраля 2020 года № 51

Приложение 580
к приказу Министра образования
и науки Республики Казахстан
от 3 апреля 2013 года №115

**Типовая учебная программа по учебному предмету
«Обучение грамоте» для обучающихся с нарушением
опорно-двигательного аппарата 0-1 классов уровня начального
образования по обновленному содержанию (с казахским языком
обучения)**

Глава 1. Общие положения

1. Типовая учебная программа по учебному предмету «Обучение грамоте» для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 0-1 классов уровня начального образования по обновленному содержанию (далее - Программа) разработана в соответствии с подпунктом б) статьи 5 Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании».

2. Цель Программы - создание условий для формирования функционально грамотной личности в процессе освоения навыков слушания, говорения, чтения и письма во взаимосвязи с формированием элементарных грамматических представлений.

3. Задачи Программы:

1) развитие всех видов речевой деятельности (слушание, говорение, чтение, письмо);

2) формирование фонематического восприятия, звукового анализа и синтеза;

3) уточнение и обогащение словарного запаса путем расширения и уточнения непосредственных впечатлений и представлений об окружающем мире;

4) развитие связной речи;

5) формирование интереса к родному языку;

6) выработка у обучающихся орфоэпических, орфографических и пунктуационных умений по родному языку;

7) формирование навыков культуры речи во всех её проявлениях, умений правильно писать и читать, участвовать в диалоге, составлять несложные устные монологические высказывания и письменные тексты;

8) приобщение детей к миру художественной литературы, к работе с книгой;

9) расширение активного, пассивного и потенциального словаря обучающихся; овладение грамматическим строем речи.

4. Коррекционно-развивающие задачи:

1) коррекция нарушений звуковой стороны речи, развитие артикуляционной моторики;

2) подготовка и развитие мелкой моторики руки к письму;

3) нормализация оптико-пространственного гнозиса;

4) коррекция нарушений в развитии эмоционально-личностной сферы.

Глава 2. Педагогические подходы к организации учебного процесса

5. Педагогические подходы и принципы организации учебного процесса по предмету «Обучение грамоте»:

1) деятельностный подход;

2) индивидуально-дифференцированный подход;

3) ценностно-ориентированный подход;

4) коммуникативный подход;

5) принцип здоровьесбережения;

6) принцип коррекционной направленности.

6. Деятельностный подход в обучении и преподавании подразумевает, что на основе учебной деятельности обучающиеся приходят к пониманию необходимости новых знаний, к умениям самостоятельного их добывания.

7. Индивидуально-дифференцированный подход к организации учебного процесса подразумевает деление на группы в зависимости от уровня:

1) развития мелкой моторики;

2) речевого нарушения;

3) развития психических процессов.

8. Ценностно-ориентированный подход рассматривается как основа определения обучающимся и учителем целей обучения и заключается в целенаправленном подборе учебного материала, способствующего воспитанию общечеловеческих, духовно-нравственных ценностей, любви к родине, почитанию национальных традиций и обычаев.

9. Коммуникативный подход в обучении способствует развитию речевой деятельности в соответствии с системой языковых и речевых норм, соблюдению речевого этикета, умения слушать, корректно формулировать вопросы и ответы, предполагает способность осуществлять общение посредством языка, путем передачи мысли и обмена идеями в процессе взаимодействия с другими участниками общения.

10. Организация учебного процесса строится на основе принципов здоровьесбережения: у обучающихся вырабатывается правильная осанка, умение держать карандаш и ручку при письме и рисовании, ориентироваться на листе бумаги и тетради, на строке тетради, книги.

11. Принцип коррекционной направленности состоит в системном развитии речи, двигательной сферы, развитии общей, мелкой и артикуляционной моторики, коррекции таких психических процессов, как внимание, восприятие, памяти, мышление.

12. Используемые коррекционно-развивающие приёмы обучения: дидактическая игра, психогимнастика, релаксация, гимнастика для пальцев рук, самомассаж, гимнастика для глаз, дыхательная гимнастика, физкультминутки, логопедические минутки, артикуляционная гимнастика.

13. Коррекционная направленность обучения при формировании графических навыков обусловлена, прежде всего, затруднениями, связанными с двигательным нарушением, в связи с чем работа по формированию графических навыков письма тесно связана с коррекцией двигательных нарушений ребенка.

14. Практические рекомендации для формирования адекватной позы при письме:

1) подбор позы и «рефлекс-запрещающих» позиций, первоначально вызывающие сопротивление обучающегося, затем он постепенно привыкает к ним и старается сам поддерживать заданную позу;

2) применение специальных приспособлений для фиксации конечностей и головы ребенка;

3) развитие зрительно-моторной координации.

15. Практические рекомендации по подготовке руки к письму:

1) развитие статической и динамической координации движения пальцев и кистей рук;

2) формирование правильного дифференцированного захвата предметов в зависимости от их размера, упругости, веса;

3) развитие свободного движения рабочей руки при удержании предмета и в процессе различных манипуляций с ним;

4) проведение комплекса упражнений для развития мелкой моторики;

5) массаж рук (с использованием специальных приспособлений и без использования).

16. Обучение правильному способу удержания карандаша, ручки или подбор индивидуального способа удержания ручки (если правильный способ невозможен из-за тяжелых нарушений манипулятивных функций) включает:

1) обучение принятию позы руки и пальцев, имитирующей удержание ручки;

2) формирование правильного захвата ручки, лежащей на парте, и принятие положения для письма;

3) расслабление и напряжение пальцев, в то время как они удерживают ручку и сохраняют правильную позицию;

4) упражнения по развитию свободных движений пальцев при удерживании ручки.

17. На этапе знакомства с буквой проводится работа по развитию зрительного расчленения графических изображений и букв на

составляющие их элементы, по определению сходства и различия между графическими изображениями и буквами.

18. Практические рекомендации для формирования пространственных представлений у обучающихся:

1) на начальных этапах работы вырабатывается фиксация взора на предметных действиях рук;

2) развитие различных действий с предметами для раскрытия связей между предметами и явлениями;

3) вычленение пространственных отношений и их обобщение в речи.

19. Для развития зрительно-моторной координации необходима фиксация взора на манипуляторной деятельности - сначала пассивная с помощью учителя, затем активная по словесной инструкции; первоначальное обучение совершению формообразующих движений руки в воздухе и на плоскости, что способствует формированию координированных движений, развитию зрительно-двигательной координации.

20. Используемые технологии в ходе обучения: проблемное обучение, развивающее обучение, информационные образовательные технологии, обучение через расширение жизненного практического опыта, проектный и игровой методы обучения.

21. Для организации работы необходимо следующие технические средства: оргтехника (компьютеры или ноутбуки, принтер, сканер); интерактивная доска/проектор/экран; цифровой фотоаппарат, веб-камера; диктофоны/микрофоны, наушники; меловая доска; маркерная передвижная доска; маленькие маркерные доски; флипчарты; шкафы для хранения и демонстрации работ обучающихся.

22. Наглядный и дидактический материал для преподавания предмета «Обучение грамоте»: детская художественная литература различных жанров, брошюры с картинками, журналы, газеты, фильмы, аудиозаписи и видеофильмы о писателях, поэтах; толковый, словообразовательный, орфографический словари, словари синонимов, антонимов, фразеологизмов, этимологический словарь, справочники по грамматике; иллюстрации, портреты, таблицы по предмету; образцы печатных и письменных букв; куклы (для постановок), декорации для импровизации.

23. Специальные приборы для обучения письму: ручки и карандаши-держатели, утяжелители для рук, тренажеры для развития манипулятивных функций рук.

24. Создание условий предполагает оборудование классов специализированной мебелью. Удобная опора с фиксирующими креплениями, специальные столы и парты с регулируемой высотой и наклоном столешницы.

Глава 3. Организация содержания учебного предмета «Обучение грамоте»

25. «Сауат ашу» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында –160 сағатты;
- 2) 1-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында –165 сағатты құрайды.

26. «Сауат ашу» пәнін оқыту үш кезеңнен тұрады: әліппеге дейінгі кезең, әліппе кезеңі, әліппеден кейінгі кезең.

27. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

- 1) оқу әрекетіне деген қызығушылығын қалыптастыру;
- 2) фонематикалық есту қабілетін дамыту;
- 3) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы алғашқы ұғымдары мен түсініктерін қалыптастыру;
- 4) сызба-модельдерді қолдана отырып, сөзге дыбыстық талдау жасау, дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату, сөздерді буынға бөлу дағдыларын қалыптастыру;
- 5) қолдың ұсақ бұлшық еттерін дамыту (баяу, сурет салу, түрлі бағытта сызықтар жүргізу, сұлбасын салу, элементтерді жазу);
- 6) артикуляциялық жаттығу;
- 7) ойлау, есте сақтау, елестету, қабылдау қабілеттерін және тұрақты зейінін дамыту;
- 8) ауызша, жазбаша (графикалық жазу) тілін дамыту.

28. Сауат ашудың әліппе кезеңі бірінші тоқсанда басталып, үшінші тоқсанда аяқталады. Әліппе кезеңінің міндеттері:

- 1) оқу әрекетіне деген қызығушылығын дамыту;
- 2) фонематикалық есту қабілетін дамыту;
- 3) дыбыстық талдау-жинақтау дағдыларын жетілдіру;
- 4) әліпби әріптерін меңгерту, әріптердің баспа және жазба түрлерін, бас әріп және кіші әріпті ажыратуға үйрету;
- 5) тіл бірліктері (дыбыс, буын, сөз, сөйлем) туралы ұғымдары мен түсініктерін кеңейту;
- 6) біртіндеп сөзді тұтас, дұрыс, түсініп оқуға дағдыландыру;
- 7) әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді жазуда каллиграфиялық дағдыларын қалыптастыру;
- 8) сөйлеу әрекеттерінің түрлерін жетілдіру.

29. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

- 1) мәтіндерді дұрыс, ырғақты оқуға дағдыландыру, «іштей оқу», түсініп, мәнерлеп, шапшаң оқу дағдыларын қалыптастыру;
- 2) тыңдау-түсіну, сөйлеу, оқу және жазу дағдыларын жетілдіру;
- 3) байланыстырып сөйлеу дағдысын дамыту;
- 4) каллиграфия нормаларын сақтап, сауатты, қатесіз жазу дағдыларын қалыптастыру.

30. Бағдарламаның мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) «Тыңдалым және айтылым» бөлімі;
- 2) «Оқылым» бөлімі;
- 3) «Жазылым» бөлімі.

31. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) дыбыстарды дұрыс айтуды қалыптастыру;
- 2) сөздік қорды толықтыру;

3) тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі қарым-қатынас жағдаяттарына қатысу;

4) тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну;

5) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;

6) тыңдалған материалды мазмұндау;

7) оқиғаны болжау;

8) түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану;

9) тыңдаушының назарын аудару.

32. «Оқылым» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) оқу түрлерін қолдану;

2) оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну;

3) мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату;

4) мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну;

5) мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу;

6) мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау;

7) түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу;

8) дыбыс пен әріпті тану және ажырату;

33. «Жазылым» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) жоспар құру;

2) оқыған/тыңдаған материалдың мазмұнын жазу;

3) мәтінді түрлі формада құрастыру;

4) түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу;

5) қатені табу және түзету;

6) грамматикалық нормаларды сақтау;

7) пунктуациялық нормаларды сақтау.

34. 0-сыныпқа арналған «Сауат ашу» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: сөйлеу тілін дамыту және түзету; мұғалім мен басқа білім алушылардың сөйлеуін тыңдауы, естігенінің мәнісін түсінуі, сыныптастарымен тілдесуде сөйлеу мәдениетін сақтай отырып, өзі туралы айта алуы. Тілдік емес амалдарды (интонация, мимика, қол қимылдары, дене қимылдары) ауызша сөйлесуде қолдануы. Сюжетті суреттер бойынша әңгімелер құрастыру, ертегілер айту. Өлеңдер жаттау, санамақтар, мақалдар мен мәтелдер, жұмбақтар жаттау. Жаңылтпаштар айту арқылы артикуляциялық аппараттарын дамыту;

2) оқылым: сөздегі дыбыстардың саны мен бірізділігін анықтау. Дыбыстық талдау жасау. Дыбыстардың мағына ажыратушылық функциясын түсіну. Дыбыс пен әріпті ажырата тани білуі; әріп – дыбыстың таңбасы ретінде. Мәтін, сурет, сызба түрінде берілген ақпаратты түсіну;

3) жазылым: сызбалардың көмегімен сөздің дыбыстық құрамын модельдеу. Сөйлемді модельдеу. Жазу жұмысына дайындық жаттығулары (денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/ қаламды дұрыс ұстау). Кеңістікте бағдарлау дағдысын қалыптастыру (жазу жолы, жоларалық кеңістік, жолдың жоғарғы және төменгі сызығы, көлбеу, тік). Сурет салу, үзік сызықтар, ирек сызықтар, әріп элементтерін жазу. Әріп элементтерін, бас әріптер мен кіші әріптерді, сөйлемдердің буындарын

графикалық нормаларды сақтай отырып, бір-бірімен дұрыс байланыстырып, үздіксіз әрі ырғақты жазу.

35. 1-сыныпқа арналған «Сауат ашу» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: сөйлеу тілін дамыту және түзету; мұғалім мен басқа білім алушылардың сөйлеуін тыңдауы, естігенінің мәнісін түсінуі, сұраққа дұрыс және нақты жауап беруі, сөз мағынасын түсінуі, сөзді жұмсалуды орнына және мағынасына қарай қолдана білуі. Сөздің дыбыстық құрылымы. Дауысты дыбыстар, олардың жуан, жіңішке болып бөлінуі. Дауыссыз дыбыстар, олардың қатаң, ұяң, үнді болып жіктелуі. Буын – ең кіші айтылым бірлігі ретінде. Сөздердің буындарға бөлінуі. Дауысты дыбыстардың буын құраушылық рөлі. Сөздің мағынасы. Сөйлем құрау. Сөйлемдерден қысқаша мәтіндер құрастыру. Мәтінді тыңдау барысында түсіну. Мұғалімнің ауызша сұрақтарына жауап беру. Сюжетті сурет бойынша немесе көргені, бастан кешкені, естігені туралы әңгімелесу; қысқаша тақпақтар жаттау, мазмұнын айтып беру. Түрлі жанрдағы шығармаларды салыстыру. Шығармадағы негізгі кейіпкерлерге мінездеме беру, сипаттама жазу дағдыларын қалыптастыру. Сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін немесе сәйкесеместігін нақтылау. Сөздерді қазақ әдеби тілінің орфоэпиялық заңдарына сәйкес айта білу. Коммуникативтік мақсаттарға сай (топта сөйлесу, сұхбатқа қатысу, сахналау, рөлдік ойындар) сөйлеу мәдениеті этикеттерін пайдалану, лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорды кеңейту;

2) оқылым: сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сызба арқылы түсініп, тани білуі (сөздегі буын санын, сөйлемдегі сөз санын анықтау). Сөздің мағынасын, сөйлемнің мәнісін түсіну. Жазылған сөздің әріптік құрылымын тану. Түрлі құрылымдағы сөздерді, 2-6 сөзден тұратын сөйлемдерді, 4-8 сөйлемнен тұратын қысқаша мәтіндерді буындық тәсілмен ұласпалы оқуға үйрету, мәтінді мұғалімнің сұрағы бойынша теріп оқу. Дауыстап оқу. Сөйлеудің интонациялық ұйымдасуына бақылау жасау (аяғындағы интонация, леппен айту, сұраулы интонация); жылдың соңында таныс емес мәтінді оқу техникасының нормасы: минутына 20-25 сөз бен тыныс белгілері; ескерту: шылау, екі әріпті сөздер, қос сөздер жеке сөз ретінде саналады; қазақ тіліндегі дыбыстарды, оның ішінде айтылуы ұқсас л – р, н – ң, с – з, с – ш, ж – ш, п – б, к – қ дыбыстарын дұрыс айтуға дағдыландыру. Орыс тілінен енген сөздерде кездесетін дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. Білім алушылардың сөздік қорын байыту және белсендіру; сөздердің мағынасына бақылау жасау (мағынасы жуық сөздер, қарама-қарсы мағыналы, көп мағыналы). Мәтін туралы жалпы түсінік. Өз бетімен оқу барысында мәтінді түсінуі. Баяндау сипатындағы құрылымында ақаулары бар мәтінді қайта өңдей алуы. Тұтас сөздер арқылы оқуға өту, «іштей оқу». Оқылғанның мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру; оқылған мәтін мазмұнының тақырыбымен байланыстылығы, түрлі жанрлардың ерекшеліктерін айқындау; көркем шығарманың тақырыбын, негізгі ойын анықтау; қойылған сұрақтарға дұрыс жауап құрастыра білу; көркем мәтін мен өзге (нұсқаулық, түйін) мәтіндерді интонациясын дұрыс қойып оқу (хабарлы, сұраулы, лепті) және олардың мазмұнын айтып беру; теріп оқу, рөлге бөліп оқу, оқылғанға баға беру

(ұнайды/ұнамайды). Оқу тапсырмаларын орындауға керекті ақпаратты іздеу (мұғалімнің жетекшілігімен);

3) жазылым: жазу жұмысына дайындық жаттығулары (денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/ қаламды дұрыс ұстау). Сурет салу, үзік сызықтар, ирек сызықтар, әріп элементтерін жазу. Айтылуы мен жазылуында алшақтық жоқ сөздерден, пунктуациялық ережелерді ескере отырып, диктант жазу. Сөйлем құрамындағы сөздердің бөлек жазылатыны. Сөйлемнің бас әріптен басталып жазылатыны, сөйлемнің соңында нүкте қойылатыны. Сөйлем, шағын мәтіндерді (3-4 сөйлем) дұрыс құрастырып жазу. Есту, есте сақтау арқылы сөздерді (3-7 сөз), жай сөйлемдерді (1-2 сөйлем) жатқа жазу. Жазғанын үлгіге қарап тексеру; каллиграфиялық дұрыс жазу; ұғымдарды ажырату: зат және сөз заттың атауы ретінде. Қоршаған ортадағы заттардың, құбылыстардың сөз аталымдары. Сөздің белгілі бір мағына (заттардың атын, түсін, дәмін, көлемін, санын, іс-қимылын) беретінін ұғындыру, оларды орынды қолдануға үйрету. Бір затты, көп затты білдіретін сөздер. Дыбыс. Әріп. Бас әріп және кіші әріп. Дыбыс түрлері: дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату. Буын. Дыбыстардан буын құрау. Буындардан сөз құрау. Сөзді буынға бөлу. Дыбыстық-буындық талдау. Сөз және сөйлем. Сөздің мағынасы (сөздік жұмысы). Сөздерден сөйлем құрау. Сөйлемдерден шағын әңгіме (мәтін) құрау. Сөйлемнің тыныс белгілері (нүкте, леп белгісі, сұрақ белгісі); дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды тәжірибеде қолдану.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

36. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында «1» - сыныбы, «1.2» - бөлімшесі, «1» - оқу мақсатының реттік саны.

37. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) «Тыңдалым және айтылым» бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0 - сынып	1 - сынып
1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 мәтінді тыңдау және есту	1.1.1.1 тыңдаған материалының сөйлеу екенін, оның мазмұнын түсіну және сөйлемдерге, сөздерге ажырату

1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мәтінде не туралы айтылғанын анықтау және автор не айтқысы келетінін түсіну	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау
1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 жеке сөздерді, мәтіннен өрнектерді есте сақтау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиганың ретін сақтай отырып баяндау
1.4 Оқиганы болжау	0.1.4.1 иллюстрацияларды қарау, оларды таныс мәтінмен салыстыру	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрациясы бойынша болжау
1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	0.1.5.1 әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін білу	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
1.6 Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 өзі туралы айта білу	1.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттауға, салыстыруға қажетті сөздерді вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану
1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	0.1.7.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, естігені туралы айта білу	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру (ұнайды, ұнамайды)
1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	0.1.8.1 ұсынылған тақырыпқа сипаттама және баяндау әңгімелерін ойлап табу	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
1.9 Дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	0.1.9.1 сөздер әртүрлі дыбыстардан тұрады, егер бір дыбысты ауыстырса, онда басқа сөз болатын білу	1.1.9.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуан және жіңішке дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыстау
	0.1.9.2 сөздегі дыбыстардың тізбегін анықтай білу және дыбыстарды сөзге жалғай білу	1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну

	0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалімнің көмегімен)	1.1.9.3 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөздегі буын санын анықтау
--	---	---

2) «Оқылым» бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0 - сынып	1 - сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	0.2.1.1 баспа қаріпін білу; 0.2.1.2 буындар мен жекелеген сөздерді оқу	1.2.1.1 сөз, сөйлем сызбасын оқу және құрастыру; 1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану
2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.2.2.1 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере білу	1.2.2.1 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы келгенін түсіну
2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	0.2.3.1 әңгіме жалғасы мен аяқталуын ойлап табу	1.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқылған мәтіннің тақырыбын, басын, ортасын және соңын анықтау
2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	0.2.4.1 зат атауларының мағынасын түсіну: жақын/қарама-қарсы мағынада (үлкен-кішкентай)	1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы/мәндес/көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.5.1 мәтін мазмұны мен иллюстрациялар бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру(мұғалімнің көмегімен)	1.2.5.1 мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалім көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру
2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	0.2.6.1 мұғалімнің көмегімен мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату	1.2.6.1 мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекшелігіне қарай мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
2.7 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен (суретті кітаптар, сөздіктер) ақпараттар табу	1.2.7.1 әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздіктер, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпараттарды табу

2.8 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	0.2.8.1 кейбір әдеби жанрларды (өлеңдер, шағын фольклорлық жанрлар) тану, атау және салыстыру	1.2.8.1 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы (ертегі, әңгіме, өлең) мәтіндерді салыстыру
2.9 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.9.1 әріп бейнесін тану және оны дыбыспен салыстыру	1.2.9.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру
	1.2.9.2 сөздегі ь, ъ белгісінің рөлін түсіну	1.2.9.2 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіну (ь, ъ таңбалары, ё, ю, я қосарлы дыбыстары) және дұрыс оқу

3) «Жазылым» бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0 - сынып	1 - сынып
3.3 Жоспар құру	0.3.3.1 мұғалім көмегімен суретті кітаптар арқылы жоспар құрып, оған ат (тақырып) қою	1.3.3.1 мұғалім көмегімен мәтінге суреттер, сызбалар арқылы жоспар құрып, оған ат (тақырып) қою
3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	0.3.4.1 мұғалімнің көмегімен суреттің, схеманың, белгілердің көмегімен тыңдалған мәтіндерді жай сөйлеммен жткізу	1.3.4.1 мұғалім көмегімен оқыған, тыңдаған мәтіндегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып, жай сөйлеммен жеткізу
3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	0.3.5.1 тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, суреттер, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын сөйлем құрап жазу	1.3.5.1 тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, суреттер, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрап жазу
3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	0.3.6.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанр бойынша (хат, құттықтау хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын сөйлемдер құрап жазу	1.3.6.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанр бойынша (хат, құттықтау хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
3.7 Қатені табу және түзету	1.3.5.1 сөздердің, сөйлемдердің жазылуын тексеру және мұғалімнің көмегімен қателерді түзету	1.3.7.1 мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету

3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.3.8.1 штрихтауды білу; 0.3.8.2 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және толқынды сызықтарды салу; 0.3.8.3 контуры бойынша жиектеу және баспа әріптерін көшіру; 0.3.8.4 графикалық диктанттар жаза білу	1.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу
3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	0.3.9.1 сөйлемді жазу ережелерін білу	1.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу
	0.3.9.2 тасымалдау ережелерін білу және қолдану (мұғалімнің көмегімен)	1.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдау, тасымалдауға болмайтын сөздерді ажырату
	0.3.9.3 сөйлемнің басын және өз есімдерін бас әріппен жазу (мұғалімнің көмегімен)	1.3.9.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (адамның аты-жөні, тегі, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген аттары) анықтау
3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.10.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану	1.3.10.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану; 1.3.10.2 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын (терминсіз) қолдану
3.11 Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.11.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі	1.3.11.1 сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңына тиісті тыныс белгілерін қою;

38. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін «Сауат ашу» оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге

асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

39. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-1 сыныптары үшін «Сауат ашу»
пәнінен жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған
бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін «Сауат ашу» оқу пәнінен
жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді
жоспар

1) 0-сынып:
1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 тындау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін) ажырату, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 сөйлемде, мәтінде не туралы айтылғанын түсіну
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 оқылғанға, естігенге өз көзқарасын білдіру
		1.4 Оқиғаны болжау	0.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы немесе оның иллюстрациясы бойынша болжау
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	0.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау/ салыстыру сөздерін, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану)
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	0.1.7.1 оқылған, естіген мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	0.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
		1.9 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық	0.1.9.1* сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуан және жіңішке дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыстау;

		нормаларға сәйкес дұрыс айту	0.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну; 0.1.9.3 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөздегі буын санын анықтау	
2. Менің мектебім	2. Оқылым (Өліппе кезеңі)	2.1 Оқу түрлерін қолдану	0.2.1.1 мәтін тақырыбын түсіну; 0.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану	
		2.2 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.2.1 мәтін мазмұны мен иллюстрациялар бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру	
		2.3 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	0.2.3.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру	
	Жазылым	3.3 Жоспар құру	0.3.3.1* мұғалім көмегімен мәтінге суреттер, сызбалар арқылы жоспар құрып, оған ат (тақырып) қою	
		3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	0.3.4.1* мұғалім көмегімен оқыған, тыңдаған мәтіндегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып, жай сөйлеммен жеткізу	
		3.5 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.3.5.1 қарындаш, қаламды дұрыс ұстай білу; 0.3.5.2 қағаз парағын бағдарлай білу, тор мен жолды көру; 0.3.5.3 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және толқынды сызықтарды салу	
		3.6 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.6.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдана алу (терминсіз)	
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.7.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі	
	2-тоқсан			
	3. Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым (Өліппе кезеңі)	1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін) ажырату, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну;
1.4 Оқиганы болжау			0.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрациясы бойынша болжау	
1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану			0.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу	
1.6 Тыңдаушының назарын аудару			0.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті сөздерді, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану	

4. Бізді қоршаған әлем		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	0.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	0.1.8.1 ұсынылған тақырыпқа сипаттама және баяндау әңгімелер құрау
		1.9 Дыбыстарды, сөздерді, орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	0.1.9.1 сөйлеу кезінде дауысты дыбыс пен дауыссыз дыбысты ажырата білу; 0.1.9.2 берілген дыбысқа сөздерді таңдау; 0.1.9.3 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалімнің көмегімен)
	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	0.2.1.1 әріпті тиісті дыбыспен байланыстыра білу; 0.2.1.2 буындар мен жекелеген сөздерді оқу
		2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.2.2.1 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере білу;
		2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	0.2.4.1* мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы/мәндес/көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру
		2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	0.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекшелігіне қарай мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
		2.9 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	0.2.9.1 дыбыстық схемада буындарды белгілеу
		3. Жазылым	3.5 Мәтінді түрлі формада құрастыру
	3.7 Қатені табу және түзету		0.3.7.1* әріптің графикалық бейнесін, ол қандай элементтерден тұрады және жолға қатысты орналасуын білу
	3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау		0.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу
	3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау		0.3.9.1 оптикалық және кинетикалық ұқсастығы бар әріптерді ажырату; 0.3.9.2* бас әріппен жазылатын сөздерді (адамның аты-жөні, тегі, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген аттары) анықтау
	3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау		0.3.10.2 қағаз парағын бағдарлай білу, тор мен жолды көру

		3.11 Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.11.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі
3-тоқсан			
5. Саяхат	Тыңдалым және айтылым (Өліппе кезеңі)	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін) ажырату, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемде, мәтінде не туралы айтылғанын түсіну
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 оқылғанға, естігенге өз көзқарасын білдіру
	2.Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	0.2.1.2 әріпті тиісті дыбыспен байланыстыра білу
		2.2 Оқыған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.2.2.1 мәтінде автордың кім (не) туралы айтқысы келгенін түсіну
		2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	.2.4.1* мұғалімнің көмегімен қарама- қарсы мағыналы/мәндес/көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру
		2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	0.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекшелігіне қарай мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
		2.7 Түрлі дерек көздерден қажетті ақпаратты алу	0.2.7.1* әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздіктер, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпараттарды табу
		2.9 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	0.2.9.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру; 0.2.9.2 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіну (ь,ъ таңбалары, ё, ю, я қосарлы дыбыстары) және дұрыс оқу
6. Салт- дәстүр және ауыз әдебиеті	3.Жазылым	3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	0.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сөзбалар, суреттер, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрап жазу
		3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	0.3.6.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанр бойынша (хат, құттықтау хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
		3.7 Қатені табу және түзету	0.3.7.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
		3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу

		3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	0.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу 0.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдау, тасымалдауға болмайтын сөздерді ажырату
		3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.10.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырата алу және орынды қолдана білу; 0.3.10.2 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдана алу (терминсіз)
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым (Өліппеден кейінгі кезең)	1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау
		1.3. Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиганың ретін сақтай отырып баяндау
		1.4 Оқиганы болжау	0.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрация бойынша болжау
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	0.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті сөздерді, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану)
		8. Дені саудың - жаны сау!	Оқылым
2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.2.2.1 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы келгенін түсіну;		
2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқылған мәтіннің тақырыбын, басын, ортасын анықтау		
2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	0.2.4.1 мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы/мәндес/көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату		
2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру		
2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	0.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекшелігіне қарай мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату		

		2.7 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0.2.7.1* әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздіктер, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпараттарды табу
		2.8 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	0.2.8.1 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы (ертегі, әңгіме, өлең) мәтіндерді салыстыру
	3. Жазылым	3.3 Жоспар құру	0.3.3.1 мұғалім көмегімен мәтінге суреттер, сызбалар арқылы жоспар құрып, оған ат (тақырып) қою
		3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	0.3.4.1 мұғалім көмегімен оқыған, тыңдаған мәтіндегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып, жай сөйлеммен жеткізу
		3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	0.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, суреттер, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрап жазу
		3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	0.3.6.1* мұғалімнің көмегімен әртүрлі жанр бойынша (хат, құттықтау хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
		3.7 Қатені табу және түзету	0.3.7.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
		3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу
		3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	0.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу; 0.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдау, тасымалдауға болмайтын сөздерді ажырату; 0.3.9.3* бас әріппен жазылатын сөздерді (адамның аты-жөні, тегі, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген аттары) анықтау
		3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.10.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану

2) 1-сынып:
2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 тыңдаған материалының сөйлеу екенін, оның мазмұнын түсіну және сөйлемдерге, сөздерге ажырату

2. Менің мектебім	(Өліппеге дейінгі кезең)	1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау
		1.4 Оқиғаны болжау	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрация бойынша болжау
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1* сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті сөздерді, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану)
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру (ұнайды, ұнамайды)
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
		1.9 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	1.1.9.1* сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуан және жіңішке дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыстау; 1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну; 1.1.9.3 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөздегі буын санын анықтау
	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	1.2.1.1 сөз, сөйлем сызбасын оқу және құрастыру 1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану
2.2 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу		1.2.2.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалім көмегімен)	
2.3 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату		1.2.3.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру	
Жазылым (Өліппе кезеңі)	3.3 Жоспар құру	1.3.3.1* мұғалім көмегімен мәтінге суреттер, сызбалар арқылы жоспар құрып, оған ат (тақырып) қою	

		3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	1.3.4.1* мұғалім көмегімен оқыған, тыңдаған мәтіндегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып, жай сөйлеммен жеткізу
		3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу
		3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.10.2 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдана алу (терминсіз)
		3.11 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.11.1 сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңына тиісті тыныс белгілерін қою
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым (Әліппе кезеңі)	1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиганың ретін сақтай отырып баяндау;
		1.4 Оқиганы болжау	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрациясы бойынша болжау;
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1* сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті сөздерді, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру (ұнайды, ұнамайды)
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
4. Бізді қоршаған әлем	1.9 Дыбыстарды, сөздерді, орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту		1.1.9.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуан және жіңішке дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыстау; 1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіну; 1.1.9.3 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөздегі буын санын анықтау
		2.1 Оқу түрлерін қолдану	1.2.1.1 сөз, сөйлем сызбасын оқу және құрастыру
	2. Оқылым		

		2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; 1.2.2.1 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы келгенін түсіну
		2.3 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	1.2.3.1* мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы/мәндес/көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.4 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	1.2.4.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру
		2.5 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	1.2.5.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекшелігіне қарай мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
		2.6 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.6.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру
	Жазылым	3.5 Мәтінді түрлі формада құрастыру	1.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, суреттер, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрап жазу
		3.6 Қатені табу және түзету	1.3.6.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
		3.7 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.3.7.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу
		3.8 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу; 1.3.8.2* бас әріппен жазылатын сөздерді (адамның аты-жөні, тегі, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген аттары) анықтау
		3.9 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.9.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдана алу (терминсіз)
		3.10 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.10.1 сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңына тиісті тыныс белгілерін қою
3-тоқсан			
5. Саяхат	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 тыңдаған материалының сөйлеу екенін, оның мазмұнын түсіну және сөйлемдерге, сөздерге ажырату

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	(Өліппе кезеңі)	1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиганың ретін сақтай отырып баяндау
		1.4 Оқиганы болжау	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрация бойынша болжау
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті сөздерді, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану)
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру (ұнайды, ұнамайды)
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
		1.9 Дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	1.1.9.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуан және жіңішке дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыстау; 1.1.9.2 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөздегі буын санын анықтау
	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану
		2.2 Оқыған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.2.2.1 мәтінде автордың кім (не) туралы айтқысы келгенін түсіну
		2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	1.2.4.1* мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы/мәндес/көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	1.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру;
		2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	1.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекшелігіне қарай мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату

		2.7 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.2.7.1* әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздіктер, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпараттарды табу
		2.9 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.9.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру; 1.2.9.2 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіну (ь, ь таңбалары, ё, ю, я қосарлы дыбыстары) және дұрыс оқу
	3. Жазылым (Өліппеден кейінгі кезең)	3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	1.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, суреттер, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрап жазу;
		3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	1.3.6.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанр бойынша (хат, құттықтау хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
		3.7 Қатені табу және түзету	1.3.7.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
		3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу
		3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу; 1.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдау, тасымалдауға болмайтын сөздерді ажырату
3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.10.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырата алу және орынды қолдана білу; 1.3.10.2 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдана алу (терминсіз)		
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым (Өліппеден кейінгі кезең)	1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау;
		1.3. Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау
		1.4 Оқиғаны болжау	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрация бойынша болжау;
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу;

8. Дені саудың - жаны сау!		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті сөздерді, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану)	
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру (ұнайды, ұнамайды)	
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту	
	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану	
		2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.2.2.1 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы келгенін түсіну	
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	1.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, басын, ортасын анықтау	
		2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы/мәндес/көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату	
		2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	1.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру;	
		2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	1.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекшелігіне қарай мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату	
		2.7 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.2.7.1* әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздіктер, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпараттарды табу	
		2.8 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	1.2.8.1 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы (ертегі, әңгіме, өлең) мәтіндерді салыстыру	
		3. Жазылым	3.3 Жоспар құру	1.3.3.1 мұғалім көмегімен мәтінге суреттер, сызбалар арқылы жоспар құрып, оған ат (тақырып) қою;
			3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	1.3.4.1 мұғалім көмегімен оқыған, тыңдаған мәтіндегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып, жай сөйлеммен жеткізу
			3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	1.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, суреттер,

		белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрап жазу
	3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	1.3.6.1* мұғалімнің көмегімен әртүрлі жанр бойынша (хат, құттықтау хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
	3.7 Қатені табу және түзету	1.3.7.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету;
	3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу
	3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу
	3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдау, тасымалдауға болмайтын сөздерді ажырату

Ескерпе:

- 1) «**» сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша оқу мақсаттары кешенді және түрлі нұсқада қолданыла алады;
- 2) «*» белгіленген оқу мақсаттарының бөлігін жүзеге асыруға болады;
- 3) «/» белгісі оқу мақсатындағы бөліп қарастыруға болатын бөліктерді көрсетеді.

